

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:22, leidžiasi 8:12.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gegužio-May 25 d., 1970 m.

Kaina 10c

123

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

KOMUNISTŲ RIAUŠĖS VAKARU BERLYNE

PASTANGOS GELBĖTI LIETUVAITĘ

Elta patyrė apie vak. Vokietijoje balandžio mėn. pradžioje buvusias įsidėmėtinas pastangas gelbėti Lietuvoje kraujo vėžiu (leukemija) sergančią mergaitę. Gelbėjimo veiksmus pradėjo vokiečiai, trumpų radijo bangų siuntėjas bei priėmėjas Wolfgang Gensing gyvenęs Baden - Wuerthmbergo krašte, Ueberlingen apylinkėse. Gensing radijo bangomis priėmė jo radijo bangų bičiulio, iš okupuotos Lietuvos, Vytauto Švedo, pagalbos laukimą. Šis kreipėsi į vokiečių, prašydamas parūpinti, sergančiai puseserei, retą leukemijos vaistą.

Kadangi tai brangūs vaistai, kaštuoja apie 4,000 DM (arba daugiau kaip 1,000 dol.), tai vokiečiai, negalėdami lietuviai nedelsdami padėti, kreipėsi į krašto sritinį radijo siuntėją Suedwestfunk, Baden-Badene. Klausytojai radijo bangomis paprašyti paremti sergančią mergaitę Lietuvoje. Atgarsiai klausytojų tarpe buvo nepaprastai palankūs ir gausūs. Vienas klausytojų buvo pasiryžęs tuojau paaukoti 500 DM, gi dvi vaistų įmonės pranešė sutikusios velti pristatyti ne tik brangiuosius vaistus, bet ir kitas, papildomas, priemones.

Kai atsirado reikalingi vaistai, persiūsti į Lietuvą, buvo sudurtas su sovietų ambasados Bonono biurokratinio pobūdžio trukdymais. Buvo pasiūlyta kreiptis į sovietų ambasadą Maskvoje. Pagaliau, policijos mašina vaistus skubiai pristatė į Frankfurto aerodromą, tačiau čia pasirodė, jog lenkų lėktuvu lakūnas atsisakė priimti vaistus, nes sovietų įstaigos draudžiant juos įvežti, atsisakė sunkumų vaistus iš Varšuvos pristatyti į Lietuvą. Vėliau patirta, kad olاندų linijos lėktuvas balandžio 4 d. vaistus per Amsterdamą nugalbėno į Maskvą.

Vyt. Švedas jau nebeatsakė į jo vokiškojo bendradarbio radijo kelių klausimus, tačiau vokiečiai jį pasiekus telefono keliu, Švedas nuoširdžiai padėkojo už visas vokiečių pastangas parūpinti reikalingus vaistus.

Kaip teko patirti, Fed. Vokietijos ambasada vaistus perdavusi sovietų Sveikatos ministerijai, kuri tariamai patvirtinusi, jog siunta pristatyta adresatei Lietuvoje. Ar pavyko išgelbėti mergaitę gyvybę, ligšiol dar nepatirta.

Vasario 16 gimnazija Vokietijoje pasiuntė padėkos laiškus dviems vaistų įmonėms, Elli Lihi-Giesens mieste ir Pharm — Italia Freiburg. Sovietų spauda apie šį įvykį ligšiol tebetyli.

Liūdno atostogos

Artėja vasara ir metas, kai okupuota Lietuva moksleivija bus verčiama pasinerti į vad. komunistinį "auklėjimą". "Tarybinio Mokytojo" laikraštis (bal. 8) vedamajame teigia, kad ne visi mokiniai vasaros atostogas praleis stovyklose. Kas jų laukia? Taigi, anot laikraščio, teks rūpintis "tarybinio patriotizmo" moksleivių tarpe skiepėjimu.

Esą šiais metais minimos net kelios suktys (Lenino gimimasis, 25 metai rusams Berlyną užėmus, 30 m. sovietų okupacijai Lietuvoje atsiradus). Todėl tai moksleivijai patariama — būkiet auklėjami ir atostogų metu. Tegul tie mokiniai "išvaikščioja partizanų takus, pražygiuoja tarybinį karių, vadavusių Lietuvą, kovų keliais, tegu pasisvečiuoja pas revoliucinių kovų ir darbo veteranus, tegu sudidesne meile globoja žu-

IŠ VISO PASAULIO

TEL AVIVAS. — Golano aukštumose vienas izraelitas kareivis buvo užmuštas, vienas sužeistas, kai sprogo arabų užkasta mina.

MILWAUKEE. — Katalikų kunigas James Groppi, dirbęs negrų civilinių teisių judėjime, perkeltas į kitą parapiją.

CAPE TOWN. — Pietų Afrikoje mirė Pieter Smith, antras ilgiausiai su svetima širdimi išgyvenęs pacientas. Jis mirė nuo skilvio vėžio.

NEW YORKAS. — Leidėjas Arthur Ochs Sulzberger paskelbė, kad jei nepavyks susitarti su darbininkais, "New York Times" laikraštis nuo pirmadienio nebeisės. Jau keli mėnesiai spaustuvės darbininkai dirba pamažu, gaisindami laiką susirinkimais koplyčioje.

PARYŽIUS. — Prancūzijos premjeras Chaban Delmas pareiškė, kad Kambodijos įvykiai nepakenkė Prancūzijos - Amerikos santykiams.

Vilniaus Paveikslų galerijoje (buv. Katedroje) balandžio mėn. įvyko Mozarto kūrinų vakaras. Be kamerinio orkestro, dar dalyvavo Vilniaus vidurinės M. Čiurlionio meno mokyklos choras ir sol. E. Čiudakova. (E)

Vilniaus įstaigos nusiskundė Valst. filharmonijos darbu. Esą, ji nekreipianti pakankamo dėmesio vaikų ir jaunimo muzikiniam ir estetiniam auklėjimui. (E)

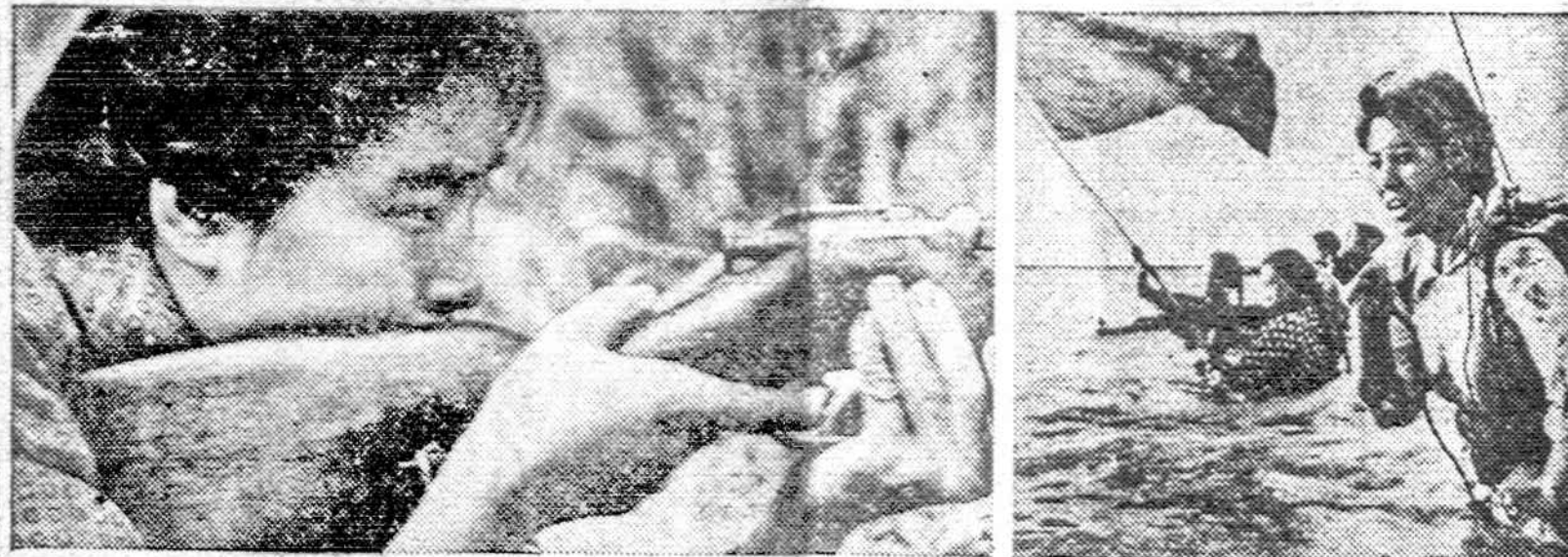
Derybos Vienoje

VIENA. — Amerikos ir Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo jau buvo prieita prie konkrečių klausimų. Svarstoma, kaip sustabdyti dabartiniam lygryje puolačių ginklų gamybą ir kaip apriboti gynybos ginklus. Sovietai pasiūlė gynybos raketas palikti tik sostinių gynybai: Maskvos ir Washingtono apylinkėse.

Amerikos delegacija aiškino, kad Amerikai gynybos raketos būsimosios reikalingos ir nuo Kinijos raketų, kurias kinai skubiai stato. Sovietų nuomone, yra sunku, beveik neįmanoma, yra skirti "ribotą" gynybos sistemą nuo "pilnos".

Derybos vyksta labai slapta. Valstybės departamentas papieškė "The Washington Post" laikraštyje pasirodžiusius straipsnius apie derybų eigą. Viešuma galinti pakenkti deryboms. Sovietai skundžiasi, kad amerikiečiai per daug kalba apie derybas ir jų pasiūlymus.

sijų šeimas, puošia kapus... Lengva įsivaizduoti, su kokia "meile" tuos partinius uždavinius šią (kaip ir kiekvieną) vasarą vykdys lietuviškasis jaunimas... (E)

Komunistinės Kinijos moterims nerūpi, kaip amerikietėms, kovoti už "išlaisvinimą". Kinijoje, panašiai kaip ir Sovietų Sąjungoje, moterys dirba sunkiausius darbus fabrikuose, ūkiuose ir statyboje. Kinijos moterys turi ir miliciją, kuri dalyvauja kariniuose pratimuose kartu su vyrais.

NAUJI NERAMUMAI KIPRO SALOJE

LIMASSOL. — Kipro saloje veikia gerai organizuota dešiniųjų grupė, siekianti Kipro prijungimo prie Graikijos. Kipro vyriausybė tam nepritaria. Šeštadienį apie 70 dešiniųjų puolė Limassol miesto policijos būstinę, nuginklavo policininkus ir įsilaizė į ginklų sandėlį, iš kurio pačios policijos mašinomis išvežė daug ginklų. Vėliau buvo suimti 30 asmenų, priklausiusių Nacionalistų Frontui. Ši organizacija Kipro saloje uždrausta.

Kipro prezidentas arkivyskupas Makarios tuoj pats nuvyko į apipieštą policijos būstinę ir sužinojęs, kad puolimo metu 25 policininkai tuose pačiuose namuose miegojo, tuoj atleido iš pareigų kelis policijos pareigūnus.

Makarios pareiškė, kad Kipro rui gresia sukilimas, valstybė esanti dideliame pavojuje. Sumintų tarpe buvo trys kariuomenės puskarininkai ir penki policijos tarnautojai.

Neseniai Kipro prezidentas vos išsigelbėjo, kai jo helikopterį nacionalistai numušė, sužeisdami pilotą. Ateityje Kipro gali būti didesnių neramumų, nes sala turi liepos 5 dieną rinkimus. Valdžia paskelbė, kad rinkimai bus atidėti, jei bus neramumų pavojus. Jungtinės Tautos jau nuo 1964 metų laikė Kipro 5,000 kareivių, kurie saugo, kad graikai nesipeštų su salos turkais.

Rygos gyventojų skaičius siekia 700,000. Tačiau dar 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, Latvijos sostinės 41.5% sudarė rusai, gudai ir ukrainiečiai. (E)

Kaip rusinama okupuota Latvija, apie tai žinių pateikė latvis prof. A. Namsons "Latvija" savaitraštyje. Latvų duomenimis, Latvijos gyventojų skaičius 1968 m. pabaigoje buvo padidėjęs, palyginus su prieškariniu laikotarpiu. 22%, tuo tarpu pačių latvių gyventojų skaičius pakilęs tik 20%.

Kaip Latvija sovietinama, liudija šie skaitmenys: Daugpilio apygardoje rusų bei kitų slavų gyventojų skaičius nuo 1959 m. pakilęs iki 68.7%, Rezeknėje jų gyventojų buvo 62.3%, Zilupe — net 76.3%, Kraslava — 54.3%. Mažiau rusų bei kitų slavų tik tose srityse, kurios atokiau nuo Sovietų sienos. Vis dėlto, Gulbene srity rusų gyventojų skaičius siekia 37.3%, Venspile — 37.6%, Liepojos srity — 36.5%.

Jaunimo seminaras, rengiamas Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, įvyks š. m. birželio 6-7 d. Čikagoje, Jaunimo Centre (2345 West 56th St.). Seminaro programa numatyta tokia: birželio 6 d., šeštadienį, 10 val. dr. J. Puzino, Vliko Valdybos nario paskaita: "Padėtis okupuotoje Lietuvoje", 11:45 val. — "Tarpautinis Lietuvos statusas ir diplomatinė tarnyba" (kalbės dr. St. Bačkis, Lietuvos Atstovybės Vašingtone Patarėjas). 1:15 — 2:45 val. skelbiama pietų pertrauka. Po pietų, 2:45 val. prof. M.

Diskusijos apie inteligenciją

Šių dienų Lietuvoje dažnai svarstoma tema — inteligento bruožai, kas yra inteligencija, be to, ko siekia jaunimas. Agr. V. Mizaras iš šilutės, "Literatūros ir Meno" savaitraštyje (egg. 1) teigia, kad tarp miesto ir kaimo inteligento gyvenimo esąs didelis skirtumas. Vilniuje, Kaune, kultūra, atrodo, "liejasi iš gausybės rago", o su kaimu jau kitaip.

Esą, kaime masine kultūros priemone reikia laikyti knygą, bet čia, mano Mizaras, "pasireiškia šio amžiaus standartai". Jis nurodo: "Jaunimas su malonumu skaito Agatos Kristi, Z. Simenono nuotykių apysakas, o beveik nesidomi Vaizgantu, Simonaityte, Džeku Londonu ir kitais rašytojais... Girdėjau, kaip būsimoji pedagogė piktinosi: "Tiesiog nesuprantu, kam reikia studijuoti Daukantą, Strazdą. Tai baisi nuobodėybė..." Agronomas Mizaras pasiūlė, kad kiekvienoje aukštumoje mokykloje būtų dėstomas inteligencijos kursas...

M. Vileišis tame pačiame savaitraštyje (bal. 21) taip pat kėlė inteligentų klausimą ir pareiškė: "Penkeri akademiniai metai turi uždegti visam gyvenimui, turi suformuoti visapusišką inteligentą... Barkim studentų vėjavaišikumą ar dėstytojų netalentingumą esama ir šio ir to, bet didžiausią nerimą kelia mūsų akademinių įstaigų nerangumas, vis nesirūžtant šiandien ruošti tokį inteligentą, kokio reikės rytoj". (E)

Mackevičius kalbės tema "Lietuvos nepriklausomybės poveikis valstybingumo sąmonei", 4:30 val. bus Romo Kezio, Vliko Valdybos nario pranešimas "Jaunimas Lietuvos laisvinimo organizacijoje".

Birželio 7 d., sekmadienį, 12 val. bus Vliko Pirmininko dr. J. K. Valiūno pranešimas "Lietuvos laisvinimas ir santykiai su pavergta tauta". Kiekvienai paskaitai ir diskusijoms skiriama po 45 minutes. (E)

KOMUNISTAMS BERLYNE NEPAVYKO IŠARDYTI KARIUOMENĖS PARADO

BERLYNAS. — Vakarų Berlyne įvyko didelės komunistų riaušės, kuriose policija suėmė 270 asmenų. Riaušės įvyko po sąjungininkų kariuomenės parodo, kuriame dalyvavo amerikiečių, britų ir prancūzų daliniai. Jauni komunistai su Mao Tse Tungo portretais ir raudonomis vėliavomis bandė kariuomenės paradą sutrukdyti. Jie per garsiakubius iš universiteto langų siuntė komunistines dainas, kad jos permuštų karinių orkestrų maršus.

Naujas puolimas Kambodijoje

SAIGONAS. — Didelės P. Vietnamo jėgos pradėjo naują puolimą didžiausioje Kambodijos gumos plantacijoje, kur slapstosi komunistų pulkas. Į Kambodiją Saigono vyriausybė pasiuntė dar 7,000 naujų kareivių. Dabar Kambodijoje yra apie 60,000 vietnamiečių ir amerikiečių jėgų.

Iš Tailandijos į Kambodiją atvyksta aukštų karininkų misija, kuri tarsis su Kambodijos vyriausybė dėl Tailandijos paramos kovoję prieš komunistus. Tailandijos delegacijai vadovauja pats kariuomenės vadas, kartu einąs vicepremjero ir vidaus reikalų ministerio pareigas, generolas Charusatien.

Kambodijoje komunistai po amerikiečių puolimo ir eilės pralaimėjimų, pakeitė taktiką. Jie išardė didesnius dalinius ir pradėjo vien partizaninį karą. Iš paimtų belaisvių paaiškėjo, kad komunistų vadovybė labai nusivylusi, kad nepavyko užimti nė vieno didesnio miesto. Komunistams, kurių jėgos sudaro vietnamiečiai, Kambodijoje bus sunkiau vesti partizaninį karą, nes jie skiriasi savo išvaizda nuo kambodiečių, todėl juos lengva atpažinti.

Nixonas dėkoja Gedgaudų šeimai

SANTA MONICA. — Po prezidento Nixono kalbos, kurioje jis pranešė siunčias kariuomenę į Kambodiją, du lietuviai, Santa Monica gyventojai Č. ir E. Gedgaudai parašė prezidentui laišką: "Mūsų sūnus kovoja Vietnamo jėgose jau virš 10 mėnesių. Mes esame pagėgdai iš Lietuvos, todėl suprantame gerai, kas ten vyksta. Iki šiol mes rūpinamės ir kartais abejodavome, tačiau po Jūsų drąsaus pareiškimų, mes žinome, kad galime laukti garbingos pabaigos, nes sprendimas nebus daromas prie kokio kvailio konferencijos stalo, bet mūsų lauke, atimant raudonesiems užpuoliams atakos jėgas ir privilegijuotą jo štabą".

Atsakydamas į šį Gedgaudų laišką prezidentas Nixonas rašė: "Jūs ir jūsų šeimos asmeninė auka laisvės labai duoda jūsų pažiūroms ypatingą reikšmę. Jūsų padaršinimas mūsų šalies tikslams pietryčių Azijoje daug reiškia kiekvienam Amerikos kareiviui, o taip pat ir man. Aš noriu, kad jūs žinotumėte kaip aukštai aš vertinu jūsų pareiškimą. Su geriausiais linkėjimais, Richardas Nixonas".

— Lenkų žurnalas "Teatr" 5 nr. įdėjo straipsnį apie teatro rež. J. Miltinio veiklą ir apie Pašnežio dramos teatro repertuarą. (E)

Policija po kovų su studentais, kurie varė akmenis, butelius ir lazdas, įsiveržė į universiteto patalpas ir išvijo iš jų susirinkusius komunistus. Universitete rasta 14 padegamųjų bombų. Metinį sąjungininkų kariuomenės paradą stebėjo apie 15,000 žmonių.

Izraelis žada keršyti Libanui

TEL AVIVAS. — Vienas Egipto artilerijos sviedinių prie Suez kanalo pataikė tiesiai į izraelitų kariuomenės valgyklos bunkerį, užmušdamas 7 kareivius ir daug sužeisdamas. Žuvusių tarpe buvo ir vienas majoras. Izraelio lėktuvai tuoj nuskrido bombarduoti Egipto pozicijų.

Iš Libano pranešama, kad Izraelio kariuomenė koncentruojama prie Libano sienos. Libano kariuomenė griebiai priemonių ginti pasienio kaimus. Po arabų partizanų atakos prieš izraelitų mokyklos autobusus, kuriame žuvo 10 asmenų, jų tarpe 7 vaikai, Izraelio artilerija apšaudė keturis Libano kaimus, kur Libano žiniomis, žuvo 20 civilių ir virš 40 buvo sužeistų.

Žuvusių izraelitų vaikų laidotuvsė dalyvavęs vicepremjeras Allon pareiškė, kad Libanas turi sutvarkyti savo teritorijoje veikiančius lazdinius Izraelio ginkluotą ranka yra ilga ir ji neleis Libanui nebūdžiamam žudyti Izraelio vaikų, pareiškė Allon. Laidotuvsė susirinkusi izraelitų minia jo kalbą pertraukinėjo šūkiu "Keršto, keršto"...

New Yorke būrys jaunų žydų įsiveržė į dvi arabų įstaigas ir primušė lazdomis tris arabus tarnautojus. New Yorko policija pradėjo saugoti arabų konsulatą ir kitas įstaigas. Meras Lindsay žydų puolimus pasmerkė, o arabų lygos vadas pareiškė, kad ateityje arabai bus ginkluoti ir, jei tokie puolimai pasikartos, žydai bus vietoje nušauti.

Rusas patikrino fotografijas

Vilniuje neseniai lankėsi sovietų telegramų agentūros "Novosti" pareigūnas foto parodų reikalams, N. Dračinskis. Jis "Tiesos" (geg. 2) skaitytojams papasakojo apie sovietų foto darbų parodą JAV-se ir apie tai, kaip New Yorke "grupelė sionistų išteplojo sienas, apdraskė fotografijas. Tai tik atsitiktiniai chuliganų išpuoliai" — ramina rusus.

Jis Vilniuje ir kitur būdamas, atrinko lietuvių foto menininkų darbus. Jie bus parodyti Prancūzijoje, Montrealyje, gi liepos mėn. — ir Maskvoje. Ruso priekaištai lietuviams foto menininkams: "labai mažai nuotraukų, vaizduojančių darbą, mokslą, statybą, pramonės ar žemės ūkio laimėjimus..." (E)

ZMONIŲ DAUGĖJA, PROBLEMOS DIDEJA

Kaip apsaugoti sveiką aplinką nuo teršimo ir nuodijimo

Commonwealth Edison stato atominę jėgainę

Didžiausia Vidurinių Vakarų elektros energija aprūpintoja Commonwealth Edison korporacija jau pora metų kaip prie Zion miesto, tuojau už Waukegano prie Michigano ežero stato galinę atominę jėgainę, kuri numatyta 1973 metais baigti ir galės gaminti 2.2 milijonus kilovatų elektros.

"Norint patenkinti nuolat didėjantį energijos poreikimą, mes per ateinančius 9 metus turime padvigubinti elektros gamybą, o šito anglimis neįmanoma pasiekti", sako atsakingi Edison pareigūnai. Norint anglimis pasiekti tą patį elektros energijos kiekį, kiek duos Ziono jėgainė, tektų kasdien sudeginti po 210 prekinųjų vagonų anglies. Tai pareikalautų apie 9 milijonus tonų anglies per metus, kai Ziono reaktoriui kurenti per metus užtektų 110 tonų kuro.

Tai viskas gražiai skamba ir daug žada, bet štai antroji pusė. Ziono atominės jėgainės reaktoriams vėdinti reiks apie 75 milijonus galtonų vandens kiekvieną dieną. Tas vanduo bus imamas iš Michigano ežero ir į ežerą atgal grąžinamas 19.6 laipsnių šiltesnis negu paimtas, gi federaliniai nuostatai draudžia į ežerą grąžinti vandenį daugiau negu vienu laipsniu šiltesnį už paimtąjį. Tada trumpu laiku tiek atšildytų žymios ežero dalies vandenį kad nebegalėtų jame žuvis gyventi ir dideliu spartumu pradėtų augti algės ir įvairios tropikinės žolės, paspartint užtroškindamos ežerą. Dar nežinia, kiek toks vandens atšilimas atsilieptų į plačios apylinkės orą, kur padažnėtų vasarą lietūs, žiemą sniegas ir t. p.

Silumoma vandenį prieš grąžinant į ežerą atvėdinti, bet 75 milijonams galtonų vandens kiekvieną dieną atvėdinti tektų statyti tris milijonus bokštus po 500 pėdų aukštumo ir 400 pėdų platumo, tačiau tokie milijoniški garintuvai esą "dramatiškai" padidintų liety ir sniegą, kurs lygia dalimi paliestų ir Chicagos miestą.

Perspektyvos, kad Ziono atominė galės aprūpinti elektros jėga — šiluma ir šviesa 2,000,000 naujų gyventojų iš vienos pusės džiugina, iš kitos pusės baugina, kad dar nežinoma, kokios bus jos pasekmės gamtai ir gyvenamai aplinkai.

tritium?

Kas tas "šalutinis produktas"

Kas yra tritium ir ką jis turi bendra su žmogumi? Pasirodo, net tie, kurie diskutuoja Commonwealth Edison atominės jėgainės prie Michigano ežero gerąsias ir blogąsias puses, apie tą keistą žodį tritium neturi aiškaus supratimo.

Tritium yra "pašalinis atomo produktas", kurs kartu su tais 75 milijonais šilto vandens iš atomų reaktorių nutekės į Michigano vandenį. Tritium yra radioaktyvios atominės jėgainės "pamalgos", kurių su tuo atšildytu vandeniu pateks į mūsų geriamąjį vandenį.

Roosevelto universiteto biologijos profesorius James Holleman aiškina, kad tritium yra radioaktyvų vandenilio (hidrogeno) forma ir kad tritium pasidaro po to, kai branduolių spaudžiamas vandeninyje atominiame reaktoriuje įvyksta atomų skilimo (fission) procesas. Norint,

kad tas tritiumas "atvestų", tai yra netektų savo radioaktyvumo, vandenį su tritiumu reiktų padėti į šalį maždaug šimtui metų, tuo tarpu Ziono jėgainė jį tą pačią valandą leis į ežerą.

"Tritium patekęs į mūsų kūną, susikrauna jo organinėje medžiagoje kaip kad jis būtų vandenilis (hidrogenas). Kai kuri tritium dalis pereina į mūsų genetinę medžiagą DNA. Tritiumo radioaktyvumas gali lengvai pažeisti mūsų genes", pasakė prof. Holleman, o tatau jau atsiliepia ne tik mūsų pačių, bet ir mūsų gimusių vaikų sveikatai.

Viena De Paul universiteto biologė Miss Mary McWinnie bandė nuginčyti prof. Hollemaną, kuri dirbdama prie įvairių radioaktyvių eksperimentų nustatė, kad tritium per gyvulių membranas nepereina, dėl to į mūsų gyvybinius audinius nenušėda, bet Holleman skepticizmą palaikė Mrs. Sinclair, pasirem-dama John Hopkins studijų duomenimis, būtent kad "tritium gali inkorporuotis į gyvulių audinius per maistą ir per vandenį".

"Žmogus, kaip rūšis, neišvengs, jei jis neišmoks funkcionuoti darniai sugyvendamas su žeme", perspėjo prof. Holleman.

Germai ir nuodai mūsų vandenį

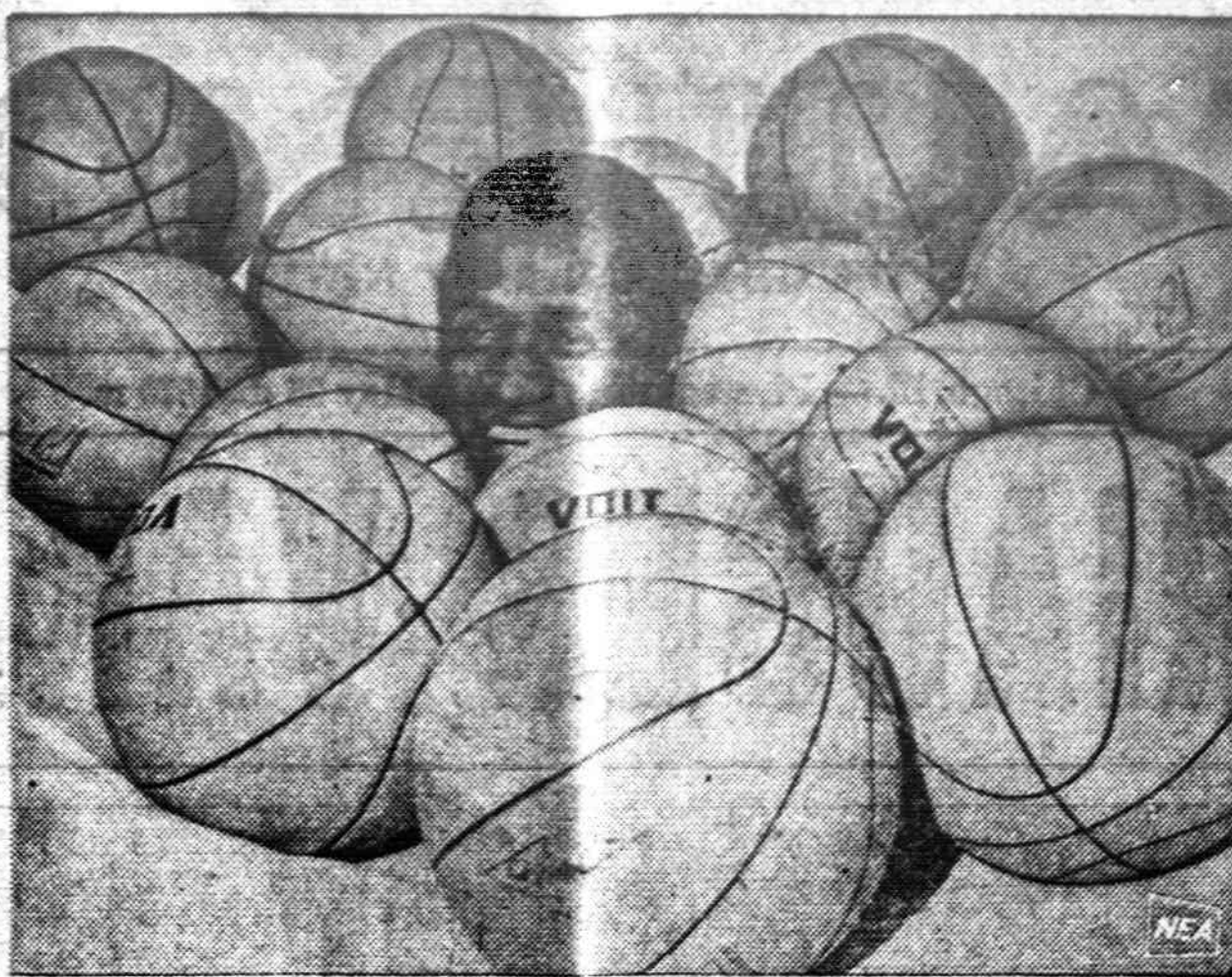
Prezidento asistentė vartojimo reikalams Virginia Knauer, kalbėdama Franklin institute Philadelfijoje, pastebėjo, kad jau 30 nuosimčių viso mūsų viešojo vandens yra užteršta germais ir chemikalais. Vandenį arseniko esą keturiomis dešimtadaliais nuosimčio daugiau negu yra leidžiama federaliniais standartais... Pavyzdžiai išbandymui buvę paimti devyniose JAV-bių vietose, iš upelių, geriamo vandens kranų ir šiaip neuždengto paviršiaus versmių. Mrs. Virginia Knauer atsisakė duoti pilną raportą, kol jis nebus baigtas, o baigti dar trūksia nuo 6 iki 8 savaitių, tačiau ji dabar jau galinti tvirtinti, kad toks užteršimas yra tik įvairiose vietose, bet jokių būdų ne visur. Pavyzdžiai buvę imti New York, Long Island, Cincinnati, Charleston, Kansas City, New Orleans, Pueblo miestuose ir San Bernardino bei Riverside, Calif.

Ji pastebėjo, kad arseniko nuosėdų vandeninyje nėra daug, bet gali pasidaryti pavojinga žmonėms, kurie tokį vandenį geria iš metų į metus.

Aplinkos kontrolės administracijos pareigūnas pasakė, kad kūnas arseniko nebepašalina, o jį susikrauna, ko rezultate galima gauti odos ir kepenų vėžį... J. Pr.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

Lietuvoje gimusių žmonių iki antrojo pasaulinio karo Australijoje gyveno 273 asmenys. Tarp 1945 ir 1968 metų atvyko Lietuvoje gimę 6,154 vyrai ir 4,015 moterų. Australijos lietuviai pasižymi vieninga tautiniai-kultūrine veikla.

Vienas geriausių Amerikos krepšinio žaidėjų, New York "Knicks" komandos kapitonas Willis Reed. NBA lygoje jis pripažintas vertingiausiu šių metų krepšininku.

PAMOKINANTI PARODA

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Vladas Rasčiauskas

Dar kartą apskridau aplink pasaulį ir vėl sugrįžau į Chicago. Buvau Europoje ir Afrikoje, šiaurėje ir pietuose, Atlanto vandenynė ir Ramiajame, perskridau šiaurės ašigali ir buvau Havajuose. Buvau Japonijoje ir kellose pietų Azijos vietose. Norėjau iširti naujam turizmui sąlygas, kad galėčiau tiksliai pasakyti važiujantiems turistams, kur ir ko jie gali laukti.

Reiktų pradėti iš pradžių, kaip paprastai tokiais atvejais daroma. Aprašyti visus kelionės išpildžius iš eilės, bet šį kartą padarysiu atvirkščiai. Pradėsiu nuo pabaigos. Jeigu laikas man leis: prieiti prie pradžios, tai bus gerai, o jeigu nesuskubsiu, tai niekas ant manęs nepyks.

Pradėsiu nuo pabaigos, nes man atrodo, jog tai yra pats svarbiausias dalykas. Geras girtuoklis pradžioje visuomet geria pačią geriausią degtinę. Kai jau nugeria truputį, tai ir ne tokia gera jam jau būna gėrima, karliai atrodo, kad ji net pati geriausia. Keliautojai turėtų prisilaikyti patyrimą turinčių žmonių pavyzdžio. Pradžioje turėtų pradėti rašyti apie pačius geriausius išpildžius, o vėliau jau galėtų pasakoti ir apie smulkmenas.

Jeigu neskaityti Ramiojo vandenyno salų, tai paskutinė šios kelionės vieta buvo Osaka — Japonijoje suruosta tarptautinė paroda. Esu matęs kelias dideles parodas, bet tokios tvarkingos parodos, kokia yra suruosta Japonijoje, dar nesu matęs. Ta paroda man paliko tokį didelį išpildį, kad neiškenčiau jį nepasidalinęs.

Turiu pasakyti pačioje pradžioje, kad japonai yra geri organizatoriai. Jie sugebėjo suruosti modernią ir tikrai naudingą parodą. Karo metu japonai gerokai nukentėjo. Amerikos karo jėgų smūgiai, kirsti karo laukuose ir pačioje Japonijoje, kiekvieną japoną japonus valdžiusi karių grupė buvo nušauta. Man atrodo, kad niekad jie daugiau nebegrįš prie valdžios ir neprimės savo valios. Japonai dabar savo jėgas deda pramėnėn ir žemės

dienraštį gauname. Tuo tarpu japonai jau gamina akimirksninių dienraštį. Nei jiems reikia ilgų valandų dirbti, nei užtrunka jų paštūninkai.

Didžioji Asahi bendrovė, spausdinanti japonams kelis laikraščius, pagamino tokį "televizijos" aparatėlį, kuris netik priima televizijos žinias, bet elektroniniu būdu jas taip su tvarko, kad jos tuojau patenka į formas, į puslapius ir į laikraščius. Puslapių papuošti aiškiausiomis fotografijom. Nežinau, kaip kitiems, bet gera fotografija man aiškiau pasakoja, kas pasaulyje darosi, negu ilgai ir naobodus straipsnis. Straipsnio neskaityti, o į fotografiją visuomet pažūriu.

Prie naujos mašinos teko susitikti ir elektronikos inžinierių Romų Kubotą, kuris ne tik sugalvojo tą naują pasaulio stebuklą, bet jis noriai man paaiškino. Jis kalba angliškai. Jei gu aš būčiau turėjęs bent kokį supratimą, kaip ta modernioji elektronika veikia, tai ir aš būčiau galėjęs panašią dežulę susisriubuoti. Jis man viską aiškino, kaip jis pradėjo ir kaip pirmas laikraštis išėjo. Beveik viską supratau, bet keli elektronikos mažmožiai taip man ir neįstrigo. Gailejau, kad jaunas būdamas nestudijavau elektronikos...

Kilo noras nupirkti vieną tokią japonišką "televiziją" ir parvežti namo į Chicago, kad Naujienos galėtų moderniau žinias mums perduoti. Būčiau ir akyse. Iš vienos pusės man buvo malonu, kad japonai susizavėjo amerikiečiais. Esu Amerikos pilietis ir mano jausmus kurti kiekvienas gražus amerikiečių padarytas darbas. Bet iš kitos pusės, man buvo neįauku, kad aš gyvendamas didžiausio mokslo pasiekusioje šalyje, nebuvau atkreipęs jokio dėmesio į pažangą, kurią japonas matė ir žavėjosi.

(Bus daugiau)

prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomų minkštuose viršeliuose pardodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

A country can't live on love alone.

There are a lot of things a man can do for his country. Including saying his piece, pro or con.

And talk is an important part of what makes a democracy like ours work.

But in the final analysis, talk is cheap. Personal involvement accomplishes a lot more.

Putting part of your savings to work for America is a step in that direction. To provide some of the economic strength it takes to make the whole system run.

That's one reason why Savings Bonds mean a lot.

They help to pay part of the cost of running a country where you're free to speak your mind.

And they help you at the same time. With interest and security.

So next time you have something to say about America, let your Bond purchases do part of the talking.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, MAY 23, 1970

SLA

SUSIVINIJIMAS
LIETUVIŲ
AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apraustiemis nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gynybą apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVINIJIMAS neieško peino, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudą tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą, už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTAL APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentais apdraudus mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjų ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVINIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus
Kai atitvarei ir laumės
Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranauskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.

2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2.50 dol.

3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščių vaikams. Gausiai iliustruota žaviomis nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 56 psl., kainuoja 2.00 dol.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUME. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainos 5 dol.

5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESELIUOS. Eilėraščių vaikams. Dail. J. Pilipausko iliustruota, 64 psl., kainos 1.50 dol.

6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jauniems ir suaugusiems. 127 psl., kainos 2.50 dol.

7. Jurgis Jankus, PIRMAIS ROPESTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kainos 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Baranauskas parašė Anykščių Šilę, įrodyti gautai šviesuomenei lietuvių kalbos lankstumą poezijoje... Pamatykite ir šandieną, kad tai jam pavyko. Apžiūrėkite, ar šių laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekranuose nušluotos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia pamiršti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išsireikimų kasdieninius artusius, sukurdami žodžių žaislus sąmoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėmėse, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Su lietuviška daina per pasaulį keliauja...

M. K. Čiurlionio Meno Ansambliai 30 metų amžiaus

Kai tikana dengė didingą Dainavos šalies padangę 1940 m. sausio m. 15 d., Vilniuje pirmą kartą pasirodė 30 lietuviškų ir lietuviškai vyriškų širdžių, ir tada kaip dar ir šiandien, visa savo vitališka jaunyste spindinčiam muzikui Alfonsui Mikulskui užsimojus suskamba daina, daina didinga ir žavi, jaudinanti ir nemirstama, lietuviškas sielas virpinanti.

Ir tada Vilniuje gimė M. K. Čiurlionio vardo lietuviško meno ansamblis, kurio amžiaus 30-ties metų sukaktį dabartiniai ansambliciai savo draugų, rėmėjų ir garbintojų būrelyje š. m. gegužės m. 2 d. toli nuo gimtojo lizde, čia, Clevelande, bet vis dėlto savo nuosavoje pastogėje kukliai atšventė.

Pats ansamblio įsikūrimo faktas šiandien jau yra trijų dešimtųjų metų laikotarpio dulkėmis uždengtas ir šiandien aktyvioje ansamblio tarnyboje yra išlikę vos tik trys autentiški to įsikūrimo momento ir milžiniško tautinio darbo pradžios liudininkai. Bet užtai šiandien jau vargu ar berasime kur, nors pasaulio kraštą, kuriame bet kuriuo likimo keliu užklydęs lietuvis nežinotų

ansamblio vardo ar nebūtų jo viena ar kita proga vienoje ar kitoje šalyje, girdėjęs ansamblio dainos. Jo tautinė veikla, meilė menui, fanatiška pagarba ir pasididžiavimas mūsų lietuviškosios liaudies kūrybos genijumi, neabejotina jo narių patriotinė nuotaika mūsų kultūrinio gyvenimo istorijoje paliko nesusikaitomų valandų darbo, ryžto, nusivylimą, tautinio entuziazmo bei plieninio lietuviško patvarumo ir tarpusavio solidarumo skaisčiausiais žiedais išpuoštus pėdsakus, kurių, anot dainiaus Ovidijaus, „nei viską griaužiantis lietus, nei dievaičio Aquilono šiaurūs vėjai, nei metų bėgis, nei laiko amžinybė jau nesusinaikins...“

Čiurlioniečiai (kaip kasdieninėje kalboje šį ansamblį esame įpratę vadinti) kiekvienais metais, pavasario žiedams papuošus šią varganą žemę, surengia savo metinę šventę, kurios iškilėmis palydimas tų metų sezonas, pasvajojama apie ateities planus, prisimenami išgyvųjų eilių pasitraukę bendradarbiai, gyvieji atžymimi atitinkamais ištautautų metų žymenimis... Tačiau šiais metais šis tradicinis

Alfonsas Mikulskis

susibūrimas praėjo trijų dešimtmečių sukakties ženkle, tad ir jo programoje, nors ir trumpai, bet labai įspūdingai buvo prisimintas visas ansamblio gyvenimo kelias, jo vargai, kovos, laimėjimai, triumfo akimirkos ir kasdieniniai vargai.

Minėjimo iškilmes jautriu žodžiu pradėjo dabartinis ansamblio valdybos pirmininkas Vladas Plečkaitis. Visą minėjimo programą pasigėrėtinai ir meistriskai pravedė „Tėvynės Garsų“ radijo „dėdė“ Juozas Stempušis. Tačiau beįpus Stempušui ir buvo taip gražiai vesti šią programą; juk gi jis yra vienas iš tų kelių užsilikusiųjų, kurio gyvenimo didžioji dalis, jo žydinčios jaunystės metai neišskiriamai yra susiję su pačiu ansambliu ir jo gyvenimo istorija. Veik nuo pat įsikūrimo įsijungęs į Čiurlioniečių eiles, jis jų neapleido iki pat nūdienių dienų. Jam teko pirminkauti ir tuo pačiu administruoti ansamblį, tur būt, ilgiausią laiką ir tas pareigas jis išlikimai ėjo pačiais sunkiausiais visos mūsų išeivijos, o tuo pačiu ir paties ansamblio gyvenimo metais. Tad vesdamas programą, jis ją labai vaizdžiai paspalvino savo gyvais asmeniniais išgyvenimais ir prisiminimais.

O tų prisiminimų, prisiminimų... lyg plačiam Nemuse vandens... Čia alkanų vyrų repeticijos šaltose Vilniaus miesto patalpose, čia okupacijos metais narių areštai repeticijoje ir koncertuose, čia Alpių šalčiams kvapą traukiant, pėsčių kelionės sniegus nuo svečiųjų gatvių atkasti, čia prekinių atvirų vagonų kelionės į tolimiausius Vokietijos kampų tėvyniniais savo dainomis pradžiuginti, savųjų intrigos, pavydas; o kur dar didingos triumfo akimirkos, žavint didžiuosius antrojo pasaulinio karo vadus, politikus, pasaulio didžiųjų scenų akinantieji prožektoriai, pasaulinės spaudos muzikų kritikos svaiginantieji atsiliepdami apie patį ansamblį ir apie tą tautą, kurį ji išaugino, etc. etc. O kas, o kas gi visus tuos prisiminimus, išgyvenimus

ir begali atsiūti ar suminėti. Gal būt, geriausiai ir vaizdingiausiai juos visus liudija ir įtiki namai-primena Ponios Ansamblienės (Mrs. Ansamblis) Onos Mikulskienės ne tik rūpestingai surinkta, bet ir pavyzdinčiai specialio archyvaro gabumais sugrupuota ir sutvarkyta gausi ansamblio istorinė medžiaga nuo pat jo įsikūrimo dienos iki šios valandos.

Ir kai, gerdamas vaišingųjų Čiurlioniečių parengtą kavutę, varčiau visus tuos albumus, sąsiuvinus, knygas ir spaudos ištraukas, kažkaip netyčia pagalvojau, kad juk ansamblio gyvenimo ir likimo kelias, jo istorija yra niekas kitas kaip tik mūsų visos tautos likimasis kelias, ansamblio gyvenimo realus vaizdas yra mūsų visos tautos likimo, jos išgyvenimų miniatiūrinė fotografija... Ir tada Čiurlioniečiai savaime virsta mūsų tautos likimo neatskiriama dalis. Ir tada jau noromis nenoromis pats ansamblis savaime lieka brangi, jokiais turtais nenuperkama kiekvieno mūsų tautiečio patriotinio širdies brangenybė, neįkainuojamas turtas...

Tie dokumentai liudija, kad per tris dešimtmečius Čiurlionies Ansamblis yra davęs 900 koncertų, dainavęs Vokietijoje, Austrijoje, Šveicarijoje, Kanadoje, JAV Valstybėse jau nekalbant apie gimtąjį kraštą. Išpildydamas tuos visus koncertus yra nukeliavęs virš pusės milijono mylių ir kilometrų, per ansamblio eiles praėjo 660 dainos, šokio ir muzikos mėgėjų, kurių keli yra nukankinti bolševikų kalėjimų kameroose, mirę nacių koncentracijos stovyklose ir žuvę partizanų kovose.

Ansamblis yra koncertavęs su žymiais pasaulinio garso simfoniniais orkestrais, jo koncertuose yra dainavę veik visi mūsų žymieji solistai.

Savo laiku ansamblio sąstatą be vyrų, moterų ir mišraus choro papildė ir tautinių šokių grupė bei liaudies instrumentų orkestras, o taip pat atskiru ansamblio dalinių tektų atžymėti ir

savotišką pranešėjų instituciją. Pranešėjos įvairiomis kalbomis yra plačiai supažindinę svetimausių publiką su ansamblio programos turiniu, bet taip pat jiems ta pačia proga priminę ir mūsų tautos praeitį, jos kultūrą ir taip pat nūdienę mūsų tautos tragediją. Ši ansamblio institucija savo laiku buvo labai reikšminga visiems ansamblio pasirodymams, ypatingai prisimenant kelias tikrai didelio vaidybinio talento, dailios išvaizdos ir išmintingų dikių gabumų pranešėjas.

Vėliau susikūrus išsiai eilei atskirų tautinių šokių vienetų su imponuojančiais vardais, Čiurlioniečiai mielai pilnai užleido jiems reprezentuoti šią meno šaką, o taip pat komplikotą liaudies instrumentų orkestrą pakelti grynai kanklių orkestru, kuris šiandien yra neatskiriama ansamblio dalis, kuri neabejotinai atlieka ir neįkainojamą mūsų mokyklinio jaunimo auklėjimo darbą bei pagelbsti pačiam ansambliui prisitaiginti naują dainininkų prieauglį, nekalbant, kad jaunų merginų kanklių kolektyvas visu savo išoriniu puošnumu taip pat yra įspūdinga ir sceniniai dekoratyvinė viso ansamblio dalis. Kanklių orkestras širdis, jo siela, kūrėja, įkvėpėja ir mokytoja bei dirigentė yra Ona Mikulskienė, kuri daug valandų, kantrybės ir visus savo prigimtus pedagogės gabumus pašvenčia toms jaunoms lietuvišioms, mokydama jas kanklių ir skiepydama jų širdelėse meilę ir susižavėjimą šiam legendiniam mūsų didžios praeities instrumentui ir jo neregėtai negirdėtai šioje okeano pusėje muzikai. Kanklių orkestro dalyvės tai mūsų lietuviškosios mo-

kyklų moksleivės, tai joms dalyvavimas tame orkestre yra tuo pačiu ir lietuviškumo mokykla bei pasididžiavimas prieš kitus. Čiurlionio Ansamblis, nuo pat savo įsikūrimo ugdydamas savo narių solidarumą, bendro darbo ir talkos nuotakas, per 30 metų šalia visų meninių laimėjimų, sakyčiau, drauge tapo ir originalia tautine organizacija, sakyčiau, lyg ir savotiška lietuviška korporacija, kurią atžymi ir iš kitų išskiria per visus tuos tris dešimtmečius kurtos, puoselėtos ir ištikimai išlaikytos tradicijos, nuspaukintos lietuviškumo spalvomis, jų narių solidarumas ir ištikimybė ansambliui bei pavyzdingas susiklausymas ir kasdieninis bendravimas. Visa tai savaime visoje savo visuomenėje sudaro vienos didelės lietuviškos šeimos charakterį.

Ak, ne man, o ne man nors ir paviršutiniškai aptarti dar ir Čiurlionio Ansamblio repertuarą, jo gausumą ar muzikinę vertę. Visi laukiame, kada tai padarys kuris nors iš mūsų šios srities žinovų ir specialistų. O aš tik kaip eilinis ansamblio koncertų lankytojas ir mūsų liaudies dainų vergas galėčiau tik šia proga paliudyti, kad visas ansamblio repertuaras yra nudažytas originaliomis mums savito tautiškumo varšomis, būdingas lietuviškosios liaudies kūrybos sentimentalumu, lyriškumu, skleidžias lietuviškosios melodijos žavę pašvenčia toms jaunoms lietuvišioms, mokydama jas kanklių ir skiepydama jų širdelėse meilę ir susižavėjimą šiam legendiniam mūsų didžios praeities instrumentui ir jo neregėtai negirdėtai šioje okeano pusėje muzikai. Kanklių orkestro dalyvės tai mūsų lietuviškosios mo-

torius, kūrėjas ir jo vienintelis

dirigentas, bet lygiai taip pat ir nepailstamas entuziastas kovojant už jo išlaikymą; jis taip pat yra autentiškas jo viso turinio kūrėjas, pilnas jo programos šeiminingas ir naturalus viso šio turto savininkas. Veik visos ansamblio dainuojamos dainos jo yra surastos, išgyventos ir galutinai viešumai parengtos. Daugumą ansamblio dainuojamų dainų jis pats yra harmonizavęs.

Ir prie visų A. Mikulskio didžiųjų gyvenimo dorybių pirmoje eilėje tektų priskaityti jo esatinį jausmų pranašumą ir vergišką pagarbą meniniam skoniui bei nepalaužiamas pastangas visada, visose aplinkybėse išlaikyti deramą meninį lygį arba bent jo minimumą. Per visus tuos ilgus tris dešimtmečius, be roko, Mikulskis tuo atžvilgiu tikrai nesugrįšio. Jis niekada ne galio laiko, niekada netaupo nei savo dainininkų energijos ar jų žmogiškosios kantrybės bei visų galimų pastangų, kad išgauti pačius geriausius rezultatus ir esamose sąlygose įmanomą techniško tobulumo viršūnę. A. Mikulskis meninio lygio išlaikymas yra įstatymas, o įstatymas visada yra tas pats ar ansamblis rengtųsi pasirodyti pasaulinio garso scenoje, ar jis rengtų eilinę programą Motinos Dienos minėjimui. Scena Mikulskui yra ta didžioji šventovė — altorius, kuriam tiek pasaulinio masto menininkas, tiek eilinis choro choristas turi paaukoti visa save, visą savo talentą, kurio Aukščiausias jam nėra pagallėjęs ir tai liečia ne vien jo kūrybinę galią, bet taip pat ir jo išorinę išvaizdą, susitvarkymą, bei kitas technines viešojo pasirodymo detales.

(Nukelta į 5 psl.)

Ona Mikulskienė

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liščius, RASTAI, 248 psl.	\$3.00
3. M. Žosėnas, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IS ISTORIJOJŲ UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapackinskas, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kalrys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. VI. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BUK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gusen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$2.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERASČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMES LĖMĖ, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinė, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%
PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY
UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President Tel. 847-7747

OFFICE HOURS
Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
No Business Transacted on Wednesday

6%
5%
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY
PASSBOOK
ACCOUNT

PER ANNUM
Paid and
Compounded
Quarterly
NOW INSURED TO \$20,000.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Nauijenos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pirginus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Prezidentas ir jo teisės

Amerikos prezidento teisės yra labai didelės. Jokioje kitoje respublikoje, kur yra demokratinė tvarka, prezidentas neturi tokios didelės galios kaip Amerikoje. Sakysime, Vakarų Vokietijoje prezidento teisės yra labai apribotos. Ten svarbesnį vaidmenį politikoje vaidina premjeras. Taip yra ir Italijoje. Panašiai buvo ir Prancūzijoje, kol Charles de Gaulle nepakeitė konstitucijos, kuri prezidentui dabar suteikia jau daug daugiau galios. Tačiau ir naujoji konstitucija vis dėlto Prancūzijos prezidentui nesuteikia tiek galios, kiek turi Amerikos prezidentas.

Karalių ir karalienių demokratiškai valdomuose kraštuose teisės yra labai apribotos. Vadinasi, tų kraštų monarchai savo kraštų politikoje vaidina nežymų vaidmenį: jie nenustato nei užsienio nei krašto vidaus politikos. Tuose kraštuose parlamentai sudaro valdžias, kurių galia taip pat yra ribota. Ribota ta prasme, kad jos visiškai priklauso nuo parlamentų pasitikėjimo. Jei parlamentai išreiškia nepasitikėjimą, tai valdžios turi atsistatydinti.

Visai kitaip yra Amerikoje. Prezidentui nėra jokio reikalo skaitytis su Kongresu, sudarant vyriausybę. Kongresas negali pareikšti nepasitikėjimą vyriausybei ir priversti ją atsistatydinti. Paskutiniiais keleriais metais vis pasitaikė taip, kad Washingtono administraciją (atsit, vyriausybę) sudarė vienos politinės partijos asmenys. O Kongrese daugumą turėjo opozicinė partija. Taip buvo prezidento Trumano laikais, kai Kongresą kontroliavo respublikonai, taip buvo iš dalies Eisenhoweriui prezidentaujant, taip yra ir dabar, kai administraciją sudaro respublikonai, o Kongrese demokratai turi daugumą!

Tačiau demokratai, nors jie ir kontroliuoja Kongresą, negali pakeisti administracijos, kurioje svarbiausią vaidmenį vaidina prezidentas, nustatydami gaires tiek užsienio, tiek vidaus politikai. Išreiškimas nepasitikėjimo (atsit, atmetimas administracijos siūlomų projektų) negali priversti vyriausybę, kad ji atsistatydintų. Prezidentas sudaro savo kabinetą, jis jam ir dirbuoja, o reikalui esant, pakeičia ir jo kabinetą sąstatą.

Sudarymas vyriausybės, nesiskaitant su Kongreso partine sudėtimi, jau rodo, kokią didelę galią turi prezidentas. Ta jo galia pasireiškia ir kituose dalykuose, ypač nustatant užsienio politiką, nuo kurios kai kuriais atve-

JURGIS JANUSAITIS

ATEIK PAMATYTI SADISTŲ PUOTOS

Prieš trisdešimt metų dau- gelis iš mūsų su giliu liūdesiu širdyje stebėjome i Lietuvą žy- guojančias raudonosios armijos divizijas. Nujautimas sa- kė, kad šios armijos neša Lie- tuvos laisvei mirtį, kad netru- kus prasidės ir mūsų tautos naikimo darbas. Tačiau nei vienas nenumatė, kad tauta iš- tiks toks baisus teroras, nešas tūkstančiams nekaltų žmonių mirtį, ištrėnimus. Juk negali žmogus įsivaizduoti, kad tau- tos ir nekaltų žmonių naikini- mui bet kas naudotų tokias priemones.

Neilgai trukus tuo įsitikino- me. Baimė ir netikrumas ap- ėmė kraštą, tardymo kamero- se kankinami šaukėsi pagalbos taurūs lietuviai, daugelį be teis- mo enkavedistai šuvių į pakau- šį palydėjo amžinybėn.

Ir kai žygiavo i mūsų kraštą hitlerinės armijos, triuškinda- mus raudonąją armiją, įval- gūs lietuviai suskubo iš visų ar- chyvų, įstaigų surinkti NKVD įvairius dokumentus, nužudy-

tųjų nuotraukas, įsakymus, tautos sunaikinimo planus ir daug kitos autentiškos, komu- nizmo šetoniškos veiklos dar- bus įrodančios medžiagos. Ta medžiaga atsidūrė laisvajame pasaulyje.

Ir štai po trisdešimt metų lie- tuvių tautos genocidas išvysta dienos šviesą. Jis pristatomas laisvajam pasaulyje gyvenan- tiems žmonėms.

ALTos pastangos dokumen- tus suglausti i vieną rinkinį, o šiuo atveju i genocido parodai skirtus skydus, sveikintinas. Nuosirdžiai dirbusiems ir tą medžiagą telkusiems komisijos nariams: J. Jasiūnui — pirmi- ninkui, prof. dail. A. Varnui, dail. Z. Kolbai, A. Valėnui, J. Bertašiui, J. Skorubskui ir Le- onui Prapuoleniui išveivijos lie- tuviai už atliktą darbą liks dė- kingi. Jų darbo vaisiais nau- dosis ir mūsų istorikai, lie- tuvių tautos genocidą betyrinė- jantieji.

Šiais metais minime 30 metų Lietuvos okupacijos sukaktį.

jais gali priklausyti taika ar karas. Gali priklausyti ka- ro baigimas ar jo pratęsimas.

Užsienio politikoje prezidentas Nixonas padarė da- bar labai drastišką žingsnį, nusprenddamas pasiųsti Ame- rikos kariuomenę i Kambodiją menamai tam, kad būtų galima greičiau baigti karą Vietnamė.

Kadangi sprendimas praplėsti karą buvo padarytas, taip sakant, sauvališkai (be Kongreso sutikimo bei pri- tarimo), tai kilo didelė audra. Kongresui jau yra pa- teikti keli pasiūlymai, susiję su ištraukimu Amerikos kariuomenės iš Kambodijos.

Kad ateietyje tokių dalykų nepasikartotų, tai sena- torius Charles H. Percy yra paruošęs pasiūlymą rezoliu- cijos formoje. Rezoliucijoje yra pabrėžiama, kad prez- identas neturi teisės skelbti karo arba siųsti kariuomenę intervencijos tikslais be Kongreso sutikimo ir pritarimo.

Konstitucija, sako sen. Percy, visai aiškiai pabrėžia, jog būtinai yra reikalingas Kongreso pritarimas, skel- biant karą svetimai valstybei. Prezidentas, kuris be tokio pritarimo skelbia karą arba nutaria padaryti invaziją i svetimą valstybę, pažeidžia konstitucijos nuostatus. Tie- sa, gali būti ir išimtis. Tokia išimtis gali susidaryti tuo atveju, kai Amerika susiduria su agresorium, kai ją puola svetima valstybė. Tada prezidentas turi teisę skel- bi karą, bei imtis reikalingų priemonių, susijusių su apsi- gynimu.

Sen. Percy pažymi, jog per paskutinius dvidešimt penkis metus Amerikos prezidentai, neatsiklausdami Kongreso ir negavę iš jo sutikimo, padarė kelias invazi- jas i svetimas valstybes. Tokia invazija buvo padaryta i Korėją, vėliau i Lebaną ir Dominikonų respubliką.

Toje senatoriaus Percy rezoliucijoje nieko ypatingo nėra. Rezoliucija nesilūdo suvaržyti prezidento galios, kurią jam suteikia konstitucija. Norima tik pabrėžti ir Kongreso teisės, su kuriomis prezidentas turi skaitytis ir su kuriomis paskutiniiais laikais nebuvo skaitomasi bei nesiskaitoma nei dabar.

Pravėniskų skerdynės.

Gera proga, nors jau kiek pa- vėluotai, išstatyti i lietuvų tautos genocidą plačiai ame- rikiečių visuomenei. Tuo rei- kalu uoliai rūpinasi ALTos pa- kviestas dr. Leonas Kriauče- liūnas su atskiromis komisijo- mis.

Jis užmezgė glaudžius ryšius Washingtono su JAV senato ir kongreso nariais, kurių dalis yra pasizadėję atvykti i okupa- cijos sukakties minėjimą bei genocido parodos atidarymą birželio 13 d. Chicagoje, Sbera- tos viešbutyje. Tai reta ir gera proga įtakingiesiems ameri- kiečiams bent mažą dalėlę at- skleisti lietuvų tautos didžio- sios dramos, kuri nesugriau- nams dokumentais liudys ko- munizmo kėslus ir metodus pavergtos tautos.

Neabejojama, kad genocido parodos laukytojas ilgiau sus- tos ties kiekvienu skydu ir susi- mastys. Ir štai i žiūrėva pra- bilis mirusieji ir nukankintieji. Pravėniskiuose 450 sumintųjų sušaudymas, sadistų "puota" Rainių miškelyje, kur 76 suim- tieji buvo išduoti pavartojus neapsakomas kankinimo prie- mones. (Čia matys kiekvienas nužudytųjų nuotraukas ir kan- kinimo įrankius).

Panevėžyje išskersti darbi- ninkai bei tarnautojai prie vie- tinio cukraus fabriko, gydyto- jų ir galtingųjų seselių išdu- dymas, kraugeriški kankini- mai Astravos miške, prie Biržų, kur vėlyvą buvo suvarytos i gal- vas arba gyvam paprastu piūk- lu nuplauta koja. O štai kita- me skyde plaktuko smūgio au- kos, o čia, va, červenės krūvi- noji scena.

Aną sekmadienį stovime Jaunimo Centre. Iš išstatyto skydo žvelgia nužudytieji mok- sleiviai, patys jauniausi lie- tuvių tautos vaikai, pasisakę, kad jie lietuviai ir vergauti ne- nori. I juos žvelgia būrys ko- munistų nepažinusių jaunuo- lių ir jų veiduose išgastis. Ar- tai galėtų būti? — tyliai kla- sia vienas kito. Tuo tarpu virš skydo sūkis: Jaunime pažink savo priešą — komunizmą.

Kitame skyde skaitome origi- nalą M. Gedylos, Vidaus rei- kalų ministro rašto rašto 1940 m. liepos 16 d. Kaune, "prezi- dentui". Justui Paleckui. Čia ministras prašo "prezidentą" ištrėnti iš Lietuvos buv. nepri- klausomas Lietuvos Ministerį pirmininką A. Merkį ir užsie- nio reikalų ministrą Uršį, kaip pavojingus Lietuvai ir So- vietų sąjungai. Ant rašto Jus- tas Paleckis užrašė rezoliuciją: Sutinku. Reikia šie du Lietu- vos vyrai su šeimomis pasmerk- ti be teismo, be kaltės lėtai mir- čiai, sunkiems darbams Sibiro taigose. Štai kur laisvė žmogui, kur teisingumas, taip garsiai skelbiamas laisvojo pasaulio žmonėms. Tokių įsakymų ir nužudytųjų nuotraukas ir kan- kinimo įrankius).

Kiekvienas turės progos dar kartą pamatyti, kokios žalos komunizmas padarė Lietuvai, jos nekaltiems gyventojams. Prisimindami skaudžiausius mūsų tėvynės metus, birželio mėn. 13 dieną skaitlingai susi- rinkime i Sheraton viešbutį prisiminti Lietuvos okupacijos trisdešimt metų sukaktį ir dar kartą pasklaidyti dokumentus, kurie iškalbingai bylos laisva-

jam pasauliui apie mūsų tau- tos naikinimą.

Dalyvaus iškilmėse daug amerikiečių, dalyvausime ir mes, lietuviai, nes tai yra mū- sų didžioji tautinės savigarbos pareiga. Dalyvausime akade- minėje dalyje ir vakarienėje. Tuo reikalu kreipkitės i A. Ru- gytę telef. PR 6 - 3209.

Iš Rytprūsų i Vokietiją tiesus kelias per Maskvą

Die Abendpost paskelbė se- kantį vienos tilžietės papasako- jimą:

"Siaurės rytų Prūsiose nebė- ra vyšnių. Tilžėje vokiečių baž- nyčios nebeliko nė akmenis; lie- tuvių bažnyčia paversta vaikų darželiu", taip pasakoja viena tilžietė, atvykusi i Vakarų Vo- kietiją.

Prieš tryliką metų per Ruado- najį Kryžių ji patyrusi, kad jos šeimai greit po karo pasisekė pa- bėgti i Vakarų. Dabar jai jau 44 metai amžiaus, per visą laiką (per 13 metų) ji stengėsi gauti leidimą išvažiuoti. Dabar leidi- mą ji gavo, bet iš Brastos (Brest Litovsk) ji turėjo vėl grįžti i Maskvą, nes ji neturėjo vizos pervaziuoti per Lenkiją ir Vidu- rinę Vokietiją, o tokį leidimą ga- lėjo gauti tik Rusijos sostinėje. Toliau ji papasakojo, kaip ma- žai ten tepaisoma tikybinių skir- tumų.

Vokiečiai i bažnyčią pamaldų eina per sieną i Lietuvą, kur juos ir kai kurie rusai palydi. Vaka- rinės pamaldos, bendroumeni- sutikus, atliekamos vokiečių kal- ba. Pasienio teatras vėl veikia, tačiau vaidina tik rusiškus vei- kalus. Skaitlinguose kinuose ro- domi tik kariški filmai.

ST. TRINKA

ATSIMINIMAI

Po kelių dienų Saugumo ir Kriminali- nės Policijos v-ku buvo paskirtas Bara- nauskas, kuris priklausė komunistų par- tijai, o jo padėjėju koks tai rusas. Jie tuo- jau pareikalavo, kad likę Saugumo polici- jos valdininkai išduotų savo agentus, kurie jiems teikdavę žinių apie komunistinį vei- kimą. Pažadėjo, jei jie tai padarys, tai galės ir toliau tarnauti. Tačiau tai buvo melas, nes kai jie agentus išdavė, tai ir juos pačius areštavo ir patalpino kalėjime. Koks buvo jų tolimesnis likimas, nežinau. Tik vėliau, kilus karui tarp vokiečių ir bol- ševikų, iš kalėjimo tarnautojų sužinojau, kad vienas iš jų (Kiedikas) mirė kalėjime, o kiti buvo išvežti i Sovietų Sąjungą. Iš mūsų Kriminalinės Policijos tarnautojų buvo beveik visi atleisti. Likome tik du. Aš kaip mokantis rusų kalbą ir buvęs mūsų Kriminalinės Policijos vedėjas Povilas Si- las. Po trumpo laiko visos policijos įstai- gos buvo perkeltos i naujai pastatytus Šiau- lių Apygardos Teismo rūmus, kurie buvo Ašros Alėjos, priešais miesto sodą. Tre- čiam aukšte įsikūrė N. K. V. D. įstaiga, kurios viršininku buvo Petrovas. Vienas iš Šiaulių Pašto tarnautojų man papasakojo, kad jam vedant telefoną i jo kabinetą, jis jį užkalbino lietuviškai ir pasakė, kad jo tikroji pavardė yra Petrauskas. Tačiau daugiau niekas jį lietuviškai kalbant negir-

dėjo. Antrame aukšte keli kambariai bu- vo paversti mums, kriminalinei policijai, o pirmajį aukštą užėmė Šiaulių miesto mili- cija, kurios viršininku buvo paskirtas koks tai komunistas. Antrojo gatvės pusėj, buv- usius Mokytojų Seminarijos rūmus užėmė N. K. V. D. ypatingas dalinys, kuris vėliau dalyvavo prie žmonių išvežimo i koncen- tracijos stovyklas. Vietoj Kriminalinės Po- licijos valdininkų buvome pavadinti opera- tyviniais įgaliotinais. Vietoje atleistų val- dininkų, prie mūsų skyriaus priskyrė kele- tą puskarininkų, kurie prie Lietuvos val- džios buvo lakūnais. Tie vyrai buvo išsila- ving, raštingi ir su jais dirbti buvo nesu- ku. Prie mūsų skyriaus buvo priskirtas vienas buvęs kaimo bernas, kurio pavardė buvo Šimkus. Tas žmogus buvo neraštin- gas ir vos mokėjo savo pavardę pasirašyti. Po jo paskyrimo aš nuėjau pas kadrų v-ką Višniova, kuris pirmame aukšte turėjo ka- binetą. Ir jam pasakiau, kad Šimkus mūsų skyriui netinka, nes nemoka rašyti. I tai Višniovas man pasakė: "Nesvarbu, kad jis nemoka rašyti, bet svarbu yra tas, kad jis yra komunistas".

Adresų biuro vedėju buvo paskirtas Baltaplaukis, kuris už įvairius nusikalti- mus buvo kelis kartus teismo baustas. Ma- nydamas, kad Kadry v-kas nežino jo pra- cties, paėmęs iš mūsų skyriaus nusikaltė- lių registracijos lapą, prie kurio buvo pri- segta Baltaplaukio fotografija, paimti jo pirštų nuospaudai ir surašyta už kokių nusikaltimų jis buvo teismo baustas, tą la-

pą parodžiau Višnioviui ir jam papasako- jau, kad paskirtas Adresų biuro vedėju Bal- taplaukis yra kelis kartus teismo baustas. I tai Višniovas man pasakė: "Kai tarnybą turės, tai daugiau nebevos".

Iš to buvo aišku, kad jiems žmogaus praėitis ir išsilavinimas yra nesvarbu, tik svarbu, kad būtų komunistas, arba jų sim- patikas.

Po bolševikų atėjimo mieste prasidėjo demonstracijos ir buvo nešamos raudonos vėliavos ir plakatai su parašais, kad darbo žmonės yra dėkingi raudonajai armijai už išlaisvinimą. Tose demonstracijose apie 80% dalyvavo žydų tautybės piliečių, kurių rankose Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo beveik visa prekyba ir kurie turėjo geriausių namus. Paliuosavus iš įstaigų lietuvius, i jas sulindę žydai, nes jie buvo daugiau patikimi. Pavyzdžiui, ne- priklausomybės laikais Šiaulių Iždinėje dirbo tik vienas žydas, kuris vesdavo susi- rašinėjimą su užsienių bankais anglų kal- ba, o kai atėjo bolševikai, tai jų ten buvo priimta 15. Lietūkyje nebuvo nė vieno žy- do, o kai atėjo bolševikai, tai ten jų irgi daug sulindo. Komunistų partijos sekreto- rius irgi buvo žydas, kuris už komunistinį veikimą buvo sėdėjęs kalėjime. Jis savo tautiečiams parūpindavo geriausius dar- bus. Pas mus buvo įvesta nauja darbo tvarka. Turėjome dirbti nuo 8 valandos ry- to iki 2 valandos po pietų. Po to buvo per- trauka iki 5 valandos vakaro, o po to rei-

kėjo dirbti iki 11 valandos nakties. Iš N. K. V. D. gavome parėdymą suregistruoti ir užvesti atskiras bylas visoms prostitutėms, kurių kiekvienoje byloje turėjo būti dviejų liudininkų parodymai, kad jos tikrai užsi- ima prostitucija. Mat, bolševikai bijojo, kad jos gali iš kareivių gauti žinių, kokiam daliniui jis priklauso ir apie kariuomenės išsidėstymą. Todėl bijodami špiūno, jie buvo numatę jas pirmoje eilėje išvežti i Rusijos gilumą.

Praslinkus kuriam laikui, iš N. K. V. D. v-k'o gavome pranešimą, kad vieną raudo- nosios armijos karininką einant jam iš Šiaulių miesto i Gubernijos dvare esančias kareivines, užpuolė nežinomi asmenys, ji nuginklavo, atėmė revolverį su diržu, plan šetę, kurioje buvo laikomas žemėlapis ir, nuvilkę nuo jo karišką mundirą, vienmarš kinį paleido. Pareikalavo, kad šis įvykis būtų būtinai išaiškintas ir kaltininkai su- rast.

Kai paprašėme leidimo, pasimatyti su tuo karininku, kad išaiškintume, kurioje vietoje ir prie kokių aplinkybių tas užpuo- limas įvyko, — neleido. Pasitaręs su šiu- spėjome, kad to karininko pranešimas yra nepatikimas, nes tai buvo negirdėtas daly- kas, kad kas užpuolė ginkluotą raudono- sios armijos karininką ir jį nuginklavęs vienmarškinį paleistų eiti i kareivines. Itā- rėme, kad tas karininkas galėjo kur nors pasigerti ir girtas būdamas galėjo savo gin- klą, planšetę, ir mundūrą pamesti.

Pasirodė, kad mūsų įtarimas pasitvir- ūno: Kadangi einant iš miesto centro, no- rint pasiekti kareivines, reikia pasukti i Basanavičiaus gatvę, tai nutarėme, kad reikia patikrinti pakelėje esančius restora- nus, ar tas karininkas nebuvo kur užjęs, ir ar negėrė deginės. Tikrindamas resto- ranus sužinojau, kad prieš tą įvykį i Liut- kaus restoraną, kuris buvo Ašros Alėjos ir Basanavičiaus gatvių kampe, buvo užjęs vienas raudonosios armijos karininkas ir paprašė, kad jam duotų 100 gramų spirito. Išgėręs, paprašė pakartoti. Po to, išgėręs dar dvi bonkas alaus išėjo. Restorano sa- vininkas Liutkus pasakė, kad pastebėjo, jog tas karininkas išėjo būdamas neblai- viame stovyje.

Grįžęs i raštinę sužinojau, kad nakties metu viena buvusio Lietuvos karininko žmona, gyvenanti Vilniaus gatvėje, tele- fonu paskambino milicijai, jog koks tai raudonosios armijos kariškis nori įsilaužti i jos butą ir reikalauja, kad atidarytų dur- ris. Prašė, kad milicija atvyktų ir tą ka- riškį suimtų. Po trumpo laiko buvo pa- siųsta mašina su dviem milicininkais, bet to kariškio neberado. Sekantį rytą paminė- ta karininko žmona prie savo namo, prie gyvatvorės, rado paliktą karišką švarką, planšetę ir revolverį su diržu. Apie tai pra- nešė milicijai, kuri atvykusi tuos daiktus paėmė ir perdavė raudonosios armijos ko- mendantūrai.

(Bus daugiau)

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAŠ
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Prima līgionius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
tai neatsiliepia tai telef. GI 8-6195

Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 val. ryto. – Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**Please! Only you can
prevent forest fires**

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

1. Niekuomo met negerk vienas.
2. Niekuomo met negerk dēlto kad jauti "reikala" regti.
3. Girkšnok stikliuka atsi-leids, praleidsamas mažiausia po 30 minučių tarp gurkaņu.
4. Apribok gurkšņu skaicū, iki dviejų per diena.
5. Gerk praskiesta — niekuo met negerk grynā arba tik an-leo.
6. Negerk kiekviēnā diēnā.

— Chicago's Lietuvių Suvalkiečiai
Draugijos cilinis susirinkimas įvyk-
arečiadienį, gegužio 27 d. Hollywood
svetainėj, 2417 W. 43rd St. 8 val. val.
Nariai prašomi atsilankyti, nes y-
svarbių reikalų aptarti.
Eugenia Strungas puf ras

Marinate orange slices and onions in Milani New Italian Dressing 3 to 4 hours or overnight. Tear the lettuce and endive in bite sized pieces. Arrange the orange, onion and lettuce in a chilled glass bowl. Serves 6.

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

AIKSTĒ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MALINSON VERA

REpubLic 7-8600

REpublic 7-8601

Laidotuviu direktoriai:

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTU
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĒS NAUJIENOS

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, MAY 25, 1970

Kvietimas paremti genocido parodą

Padėkim parodyti tikrąjį Sovietinės Rusijos veidą ir sovietų vergiją patekusios lietuvių tautos tragediją

Genocido parodos surengimas, dokumentų, nuotraukų, užrašų ir daugybės kitų su paroda susijusių dalykų padarymas sudarė nemažai išlaidų, kurias padengia Amerikos Lietuvių Taryba.

Amerikos Lietuvių Taryba, pradėdama parodą rengti ir prisidama finansinę naštą, tikėjosi paramos iš visos lietuvių visuomenės, nes remiantis vien nuo latvišės Altos pajamomis parodą surengti ir ją išstatyti būtų labai sunku ir dėl to nukentėtų Altos vykdomi kiti uždaviniai. Iki šiol aukų parodos reikalams nebuvo renkama, bet kada paroda jau tapo realybe ir jos išstatymas įvyks jau už nepilno mė-

nesio laiko, reikia skubios finansinės paramos.

Lėšoms sutelkti sudaryta speciali lėšoms telkti komisija. Ją sudaro: Jonas Jasaitis (pirms.), Jonas Evans, Dr. Steponas Biežis, Julius Pakalka, Dr. Kazys Sidlauskas, Jonas Bertasius, Mečys Simkus, kun. Adelfas Stasys ir Dr. Jonas Valaitis.

Visa lietuvių visuomenė kviečiama prisidėti didesne ar mažesne auka prie Lietuvių Tautos Genocido Parodos rengimo ir išstatymo išlaidų padengimo — padėti parodyti tikrąjį Sovietinės Rusijos veidą ir Sovietinės Rusijos vergiją patekusios lietuvių tautos tragediją. Kad būtų pralaužta tylos uždanga ir laisvasis pasaulis pamatytų ir pajustų komunistinės Rusijos imperialistinius kėsulus.

Aukas siųsti, adresu: Lietuvių Tautos Genocido Paroda, 4259 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632.

Filmu aktorius Danny Kaye atvyko į Japonijos Expo-70 parinktį iš UNICEF organizacijai. Jis bandė pradžiuginti susirinkusius japonų vaikus, tačiau vienas jų, kaip matome, nelabai patenkintas komedijanto trikais.

vakaro, o nuo birželio 24 d. net iki 8 val. vakaro. Įėjimas nemokamas.

"Bike for Clean Air" ji turi stambiomis raidėmis išskabą prie savo dviračio. J. Pr.

Grant Parko koncertai

Sios vasaros viešieji simfonijos koncertai Grant Parke prasidės birželio 24 d., ir tęsis iki rugpjūčio 23 d. imtinai. Tvar-ka pasiliekta ta pati: trečiadieniai, penktadieniai, šeštadieniai nuo 8 val. vakaro ir sekmdieniais nuo 7 val. vakaro. Koncertai jaunumenei bus ketvirtadieniai — liepos 9, 16, 23 ir 30 dienomis nuo 11 val. priešpiet.

Grant Parko simfoninio orkestro dirigentas bus tas pats Irwin Hoffman.

KELIĄ DVIRAČIUI

Nėra liūdnės savižautos, kaip gyventi Chicago mieste buvusioms dviratininkėms, kur automobilistai ir dviratininkai yra nustūmę į šoną ir pėsčiųjų žmonių kategoriją. Dėlto maloni yra kiekviena žinia, kur šių paniekintųjų pilietinės teisės pajudinamos.

Siomis dienomis į Chicago buvo dviračiu užvažiuoti viena jauna dviratininkė Miss Caroli-ne Killeen, 44 m., iš Tucson, Ariz., kur iš ten dviračiu keliauja į Detroitą įteikti Fordo, General Motors ir Chrysler pareigūnams savo planą, kūręs būtų ne tik naudingas dviračiams, bet ir patiems automobilių magnatams, būtent visuose didžiuosiuose Amerikos miestuose paslaptį dviratininkams takus. Tada esą automobilių firmos gali labai lengvai padaryti, nes dviratis yra išradimas ne vien pasportuoti, bet ir pakeliauti, tačiau dviratininkus bet kokios motorizuotasis gali bet kur ir bet kada nublokšti, sužeisti ir užmušti.

"Dviratis degina tik cholesterolą!" — ji sako. Jam gazolinoreikia ir oro jis nenuodija.

Negrai žada išstatyti savo kandidatą į merus

Liepos 4 dieną farmoje Wheeling, Ill., įvykstančioje Chicago negrų veikėjų politikierių konferencijoje bus sulaukinti aptar-tas negro kandidato į Chicago miesto merus klausimas.

Pirmieji kandidatas prieš Daley ir jo "mašiną" yra Richard Newhouse, dabartinis Illinois senatorius, kurs balansuoja tarp demokratų partijos ir nepriklausomųjų ir yra nusistatęs kandidatuoti arba kaip demokrato kandidatas, arba dar geriau kaip nepriklausomas.

Daugelis Chicago negrų esą nusivylę Daley "mašina" ir pageidauja nepriklausomo kandidato, bet ir baltųjų nemaža dalis jautia, kad Daley per ilgai Chicagoje šeimininkauja. Tačiau, ar vien dėlto Chicago baltieji mainys "lyka an indyką" (jautį į kalakutį), tenka paabejoti.

TRUMPAI

— Gerald Ford, kongresmanas, respublikonų mažumos vadovas, gerai pažįstas lietuvių problemoms, birželio 13 d. atvyksta į Lietuvį tautos genocido parodos atidarymą ir akademines dailės metu pasakys pagrindinę kalbą. Sheraton viešbutyje.

Birželio tryliktoji mus įpareigoja taip pat susimąstyti ir parodos atidaryme bei akademijoje gausiai dalyvauti. (Pr.)

NUVES Į KAPŲ PUOSIMO ĮSKILMES

Šeštadienį. Kapų Pūšimo Dieną, gegužio 30 d., iš Chicago bus nuves žmonės į Lietuvį Tautines Kapines ir parvės juos

Illinois ūkininkas Les Koester, paklaustas, kodėl jis malkas krauna į piramidę, atsakė fotografui: "Taip mano tėvai ir seneliai darydavo". Malkos, jo manymu, geriau išdžiūsta sukrautos į kūgius.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia
REIKALINGA PATIKIMA MOTERIS
Bendrai namų ruošai ir 9 mėn. mergaitės priežiūrai 5 dienas savaitėje, nuo antradienio iki šeštadienio. Gera transportacija, Evanstone. Susikabinti angliškai. Reikalingos rekomendacijos. Tel. 669-7414.

TYPIST
To operate IBM 6400 Accounting Machine. Experience helpful but not necessary. We will train. Business location vicinity Foster & Kedzie. Company benefits. 5441 No. KEDZIE 463-2411 — MIKE TARCHINSKI 9 to 5 P. M.

TYPIST
Excellent working conditions & salary.
Pleasant co-workers.
5 day wk. Good transportation.
Call 248-1303

CLEANING WOMAN
LADY to clean office, during daytime office hours either 1/2 days or 2 to 3 days per week. Steady work. WARREN BARR SUPPLY CO. 156 No. JEFFERSON 263-7880 Mr. COOK

SWITCHBOARD — TYPIST

For Loop office of Certified Public Accountants.
Fringe benefits and bonus.
RA 6-5751

WAITRESSES

Experienced. High volume restaurant. Top wages.
Call 966-1130

PARFAIS RESTAURANT
6415 DEMPSTER
MORTON GROVE, ILL.

VARI-TYPE OPER.

2 Years experience or more.
Salary open.
Melrose Park location.
Call TOM COLLINS Sr.
MU 1-2240

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
BARTENDER
EXPERIENCED
Permanent work. Shift hours. Good starting salary. Fine clientele. Lombard area
CALL MORNINGS.
627-5020

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui
126 AKRAI
PRIE 23-ČIO VIESKELIO
5 mylios nuo Wisconsin Dells. Modernus namas ir daržinė. Telef. (608) 524-4412 dienomis arba 524-2160, taip pat 524-2168 vakarais ir savaitgaliais. P. O. Box 308, REEDSBURG, WIS. 53959

atgal. Kelionė į kapines ir atgal kainuos \$2.00. Nuo Naujienų busas išvažiuos lygiai 9:00 val. ryto. Jis sustos ties Lietuvų Auditorija, ties 35-ta ir Halsted, 35-ta ir Archer, Archer ir California, Archer ir Kedzie, Kedzie ir 42, Kedzie ir 55, Kedzie ir 63, Kedzie 67, Kedzie 71, o vėliau važiuos tiesiai į Tautines Kapines.
Iš Kapinių išvažiuos lygiai 4:00 val. popiet. Grįš tuo pačiu keliu. (Pr.)

♦ Pianistas Mindaugas Mačiulis būdamas I skyriaus mokinys, jau turėjo stipendiją De Paul universitete muzikos mokykloje, nes įstengė skambinti sudėtingus kūrinius. Jo antrasis piano rečitalis lietuviams įvyks gegužės 31 d. Jaunimo Centre 4:00 val. p. p. Bilietai Marginiuose — suaugusiems \$3.00, jaunimui — \$1.50. (Pr.)

♦ Lietuvių Tautos Genocido Paroda atidaroma birželio 13 d. Chicagoje Sheraton viešbutyje, 505 N. Michigan Ave. Atidarymas įvyks 5:30 val. Ten pat 6:30 val. įvyks vakarienė ir tragiškųjų birželio įvykių minėjimas su rimta akademine programa. Vakarienę organizuoja komisija susidedanti iš: F. Mackevičienės, A. Rugytės, M. Kriaučiūnienės ir N. Vengrienės. Bilietus į vakarienę — akademiją prašome užsisakyti pas Aliciją Rugytę, 6547 So. Washtenaw Avenue, Telefonas PR 6-3209. Bilietų kaina po 12.50 dol. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISIŠI DRAUDIMO REIKALAI
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

NAUJA VIETA
SVARUS 8 KAMB. mūras Marquette Parke. \$20,000.
PRIE FORD CITY naujas ranch mūras. Platus sklypas, garažas, \$22,000.
TVARKINGAS APARTMENTINIS mūras, arti Jaunimo Centro, apie \$11,000 pajamų. Savininkas finansuos įmokėjusiam \$15,000. Kaina \$45,000.
2 BUTU tvirtas mūras Marquette Parke. Nauja gazo šiluma, 2 auto garažas. \$28,000.
APIE 8,000 DOL. PAJAMŲ, 4 butų, 3 mt. mūras, Marquette Parke. Rimtas pasiūlymas. \$65,000.
4 BUTU MŪRAS su bižniu. Dvigubas garažas, nauja gazo šiluma, Marquette Parke. \$43,300.
PELNINGAS MURO NAMAS. Svarūs 6-3 ir 2 kambariai. 2 1/2 vonios. Naujas šildymas gazu, garažas. Arti visko, Marquette Parke. \$21,900.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

PARDUODAME SVIESIŲ PLYTŲ
5 1/2 kamb. "ranch" mūrinis namas, moderniška pastatyta prieš 10 metų už Marquette Parko, du bloki nuo Paulski. 3 miegamieji, naujas garažas, šalia cementinis įvažiavimas, geležinė tvora, aluminiai langai, karpetai. Galite greit užimti. \$21,900.
Tel. 737-7202.

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel. Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir bižnio.
Patogios išimokos lėmo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

HOME INSURANCE
Call: Frank Zepolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Valdis Real Estate
7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokausių nuosavybės pirkimas — pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdimai vertimai, užplūdomi pilietinės prasy-mai, income tax ir įvairūs kitoki bla-kai. Darbe val: Kasdien 9-3 ir 5-8.

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairius dviratis namus visur. Pirmiausia pasakio, visokeriopą ap-drauda, veikia notariatas

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

PRIE MARQUETTE PARKO parduodamas svarus 5 kamb. mūro namas. Naujas gazo šildymas, garažas. \$17,200. Tel. 737-7201.

4224 So. UNION savininkė dėl ligos priversta nebrangiai parduoti 4 butų mūrinį namą. Parodys susita-rus. Telefonuoti PU 5-7860.

DOWNERS GROVE N. W.
Older 2 story aluminum sided home. 3 bedrooms and bath on fully carpeted upper floor. Carpeted stairway, entrance hall and living room. Panned den for 4th bedroom, kitchen, bath, dining room and enclosed sun-room. Easy walk to all schools, churches, shopping and C. B. O. Many build-ins. Bv owner \$29,500.
968-5440

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestyne.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus sutaisome.
KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas velitai, kreipkitės bet kada

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvius, Mercedes, Porsčius ir kitas už, ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikai.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motoriai, stabdžiai, tune-up'as ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIŲ VASARĄ TRYS

EKSKURSIJOS

I LIETUVĄ

Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31 Kiekviena kelionė tris dienas. Vietų skaičius ribotas. Registravimasis tuojau. Išrūpiname leidimą įliesti laika pabūti Lietuvoje. Paruošame dokumentus atskiesti gimines į Ameriką.

Kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKA

AMERICAN

TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9788-8

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
6% \$5,000 minimum
2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan
5 3/4% \$1,000 minimum
1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certificatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209